

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૧ પ્રશ્નપત્ર-૧ (સવાર)

રવિવાર, ૪ જુલાઈ, ૨૦૧૦

સમય : સવારે ૯ થી ૧૨

કુલ ગુણ :- ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઈઝરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલ ગુણ
	૧ (૪)	
	૨ (૪)	
	૩ (૪)	
	૪ (૪)	
	૫ (૮)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલ ગુણ
	૬ (૧૨)	
	૭ (૮)	
	૮ (૧૨)	
	૯ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલ ગુણ
	૧૦ (૫)	
	૧૧ (૬)	
	૧૨ (૩)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૧૫)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં

ચેકર - નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરે આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) ક્યાંય કોઈ પણ જગ્યાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં ઠાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી (મૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ →

ગુણ : ૧	
---------	--

 ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૯. પરીક્ષા ખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૧૧. જવાબવહીમાં વધારાના પાના જોડીને તેમાં લખેલ ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will be considered **NOT VALID**.
6. Marks for Question →

1 Mark	
--------	--

 ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid.
9. Examinations taken at **unauthorized locations** or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.
11. Answers written on extra pages will not be considered valid.

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૧	
---------------------------	-------------	--

સત્સંગ પ્રાણ-૧-૧

વિભાગ - ૧ : 'વચનામૃત'ના આધારે

પ્ર.૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. આત્મનિષ્ઠા તો હોય પણ ભગવાનને વિષે પ્રીતિ ન હોય તો શું થાય ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૨. કઈ ચાર નિષ્ઠા હોય તો પરમ ભાગવદ્ અને એકાંતિક ભક્ત કહેવાય ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૩. નૈમિષારણ્ય ક્ષેત્ર કયે ઠેકાણે જાણવું ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૪. વાસના ટાળવાના કયા ત્રણ ઉપાય છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો **૩૩** **૩૩** ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. ભગવાન કેવા છે ? એમનામાં દોષ જુએ એ કેવો થાય છે ?

૨. ગ. પ્ર. ૬૭માં શ્રીજીમહારાજ કેવા સત્પુરુષની વાત કરે છે ?

૩. ગ. પ્ર. ૨૧માં શ્રીજીમહારાજે કરેલું અક્ષરનું વર્ણન લખો.

૪. ગ. પ્ર. ૬૦ પ્રમાણે વાસનાએ રહિત થવા કેવા વિચારને પામવું ? ત્યાર પછી તેને કેવું જણાય છે ?

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

()

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૨		પ્ર-૩	
---------------------------	-------------	--	-------	--

ગુણ : ૨

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૩ નીચે આપેલાં દૃષ્ટાંતોમાંથી કોઈ પણ એક દૃષ્ટાંત લખી તેનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં)
(કુલ ગુણ : ૪)

૧. તૃણની ઝૂંપડી - ફાટેલ ગોદડીવાળા પરમહંસનું દૃષ્ટાંત.
૨. નટનું દૃષ્ટાંત
૩. ખટાઈનું દૃષ્ટાંત

() દૃષ્ટાંત :

સિદ્ધાંત :

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૪ નીચેના પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રસંગો અભ્યાસક્રમના વચનામૃતના સંદર્ભનું પ્રમાણ આપી સમજાવો.
(ત્રણ થી ચાર લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. 'જેના આપમાં હરિનો વ્યાપ, સંત તે સ્વયં હરિ'
૨. ચાર વેદનો ભણેલો રાવણ મૂર્ખ, પરંતુ અભણ શબરી બુદ્ધિશાળી કહેવાઈ.
૩. મહેમદાવાદમાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ મંદિરના થાંભલામાં પ્રવેશ કરીને તેને હલાવ્યો.
૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કહેતા, 'એક ક્ષણ મહારાજની મૂર્તિ ભૂલાય તો તાળવું ફાટી જાય એવું દુઃખ થાય.'

() સંદર્ભ :

સમજૂતી :

ગુણ : ૨

() સંદર્ભ :

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૪		પ્ર-૫	
---------------------------	-------------	--	-------	--

સમજૂતી :

ગુણ : ૨

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૫ નીચે આપેલાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો. (કુલ ગુણ : ૯)

૧. જેને સત્સંગ થયો

આળસે કરીને રહે છે. ગુણ : ૩

૨. જેને ભગવાનને વિષે

હુકમ નથી. ગુણ : ૩

૩. ભગવાન જીવના કલ્યાણને

વાર્તા કરવી. ગુણ : ૩

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૨ : 'ભગવાન સ્વામિનારાયણ જીવનચરિત્ર ભાગ ૧ તથા ૨' - નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. બાળપણથી માંડીને સમગ્ર જીવનમાં ભગવાન સ્વામિનારાયણની રુચિ - નિષ્કામધર્મ

૨. સર્વોપરી ભગવાન સ્વામિનારાયણ - સમાધિ પ્રકરણના આધારે

૩. નીલકંઠવર્ણીના જીવનમાં વૈરાગ્ય અને ભક્તિ

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) (કુલ ગુણ : ૮)

૧. ભક્તોની ભક્તિભાવને વશ શ્રીહરિ

૨. શ્રીહરિની મૂર્તિમાં આકર્ષાઈને સંસારનો ત્યાગ કર્યો

૩. હિંસક પ્રાણીઓને વશ કરતા નીલકંઠવર્ણી

() પ્રસંગ - ૧ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ગુણ : ૪	
---------	--

() પ્રસંગ - ૧ :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગ વર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. માઈમારને બોધ

૨. થાંભલાને બાથ ભીડીને રહેજો

૩. લખુચારણે નીલકંઠવર્ણી પાસે માંગેલું વરદાન

૪. શ્રીજીમહારાજે માંગેલાં બે વરદાન

૫. મેમકા છોડી દેજો

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

વ્યક્તિત્વ :

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૩ : 'ધાર્મિક વિધાનો અને ભાવના' - નવી આવૃત્તિના આધારે - સામાન્ય જ્ઞાન નિબંધ

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. ભગવાનની અંગત મુલાકાત માટે કઈ વિધિ છે ?

ગુણ : ૧

૨. શ્લોક પૂર્ણ કરો - 'નિજાત્માનં બ્રહ્મરૂપં.....'

ગુણ : ૧

૩. તિલક અને ચાંદલો શેનું પ્રતીક છે ?

ગુણ : ૧

૪. આચાર્ય શ્રીવિહારીલાલજી મહારાજને કોણે કંઠી ધારણ કરાવી હતી ?

ગુણ : ૧

૫. અઠવાડિક સત્સંગસભાની શરૂઆત કોણે કરી ?

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૧૧	
---------------------------	--------------	--

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. સ્વામિનારાયણ મંત્રનો સૈદ્ધાંતિક અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

૨. સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામમાં કયાં આઠ અંગોનો સમાવેશ થાય છે ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

૩. શિક્ષાપત્રીમાં તો માત્ર બ્રહ્મચારી બ્રાહ્મણને જ ડુંગળી-લસણનો નિષેધ કર્યો છે. તો અન્ય જ્ઞાતિએ શું કરવું ? સ્પષ્ટતા કરો.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

